

61 SIRA NO'LU VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ(*)

Belge türü	Tebliğ (Mülga)
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Tebliğ grubu	VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	28.02.1963
Sıra no	61

A _ Takdir Komisyonlarının kuruluşu :

213 sayılı Vergi Usul Kanununda 205 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler meyanında takdir komisyonunun kuruluşu ve üyelerinin seçilmesiyle ilgili 72 ve 73 üncü maddelerinin birinci fıkraları da yer almakta, geçici 3 üncü maddesinde ise, yeniden yapılacak seçimlere temas edilmektedir.

1. Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 72 nci maddesinin birinci fıkrasında, takdir komisyonunun biri başkan olmak üzere iki memur ve iki de seçilmiş üye ile kurulacağı açıklanmıştır.

Bu fıkra hükmü, 205 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle (Takdir Komisyonu mahallin en büyük mal memurunun veyahut tevkil edeceği memurun başkanlığı altında ilgili vergi dairesinin yetkili bir memurundan ve seçilmiş üç üyeden kurulur.) şeklinde değiştirilmiştir. Bu itibarla takdir komisyonlarının, bundan böyle, üçü seçilmiş üye olmak üzere beş üye ile kurulması gerekir.

2. Aynı kanunun 73 üncü maddesinin birinci fıkrası, 205 sayılı kanunun 7 nci maddesiyle (üyeler tüccarlar için ticaret odasınca, diğer san'at ve meslek erbabı için bunların mensup oldukları meslekî teşekküllerce kendi üyeleri arasından veya hariçten seçilir. Bu teşekküller, takdir komisyonu başkanının yazılı talebi üzerine en geç bir ay içinde üç asıl ve üç yedek üye seçmeye mecburdurlar. Bu mecburiyet zamanında yerine getirilmezse üyeler mahallin en büyük mülkiye âmiri tarafından seçilir.) şeklinde değiştirilmiştir.

Yapılan değişiklik, bu madde mucibince üye seçmeye yetkili her teşekkülce, iki değil, üçer asıl ve üçer yedek üye seçileceği hususundan ibarettir.

3. 205 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesiyle (Bu kanunun yürürlüğe girmesini takip eden bir ay içinde, takdir komisyonlarının seçilmiş üyeleri, 213 sayılı Kanunun bu kanunla değişik 72 ve 73 üncü maddeleri esasları dahilinde yeniden seçilir. Eski komisyonlara dahil üyelerin tekrar seçilmesi caizdir.) hükmü kabul olunmuştur.

Kanunun bu hükmüne göre, 73 üncü madde mucibince komisyonlara üye seçmeye yetkili teşekküllere, üçer asıl ve üçer de yedek üye seçilmesi hususunun takdir komisyonu başkanlıklarınca derhal ve yazılı olarak bildirilmesi ve bu teşekküllerin her biri tarafından, maddede açıklandığı üzere, kendi üyeleri arasından veya hariçten üçer asıl ve üçer yedek üye seçmesi gerekli bulunmaktadır.

Maddedeki bir aylık süre azamîdir. Komisyonların derhal faaliyete geçebilmeleri ve dolayısıyla komisyonlarda takdir ile ilgili evrakın terakümüne mahal verilmemesi, Gelir Vergisi Kanununa göre 1961, 1962 yıllarına ait bir kısım götürü matrahların yeniden ve sür'atle tesbit ve kısa zamanda kesinleşmesi gerektiğinden, bu hususu teminen en kısa bir süre içinde seçimlerin yapılmasına önem verilmesi icap eder.

4. Bu münasebetle, komisyona iştirâk edecek üyelerin hangi teşekküllerden seçilmiş olması gerektiği hususunda öteden beri mevcut tereddütlerin izalesi mevzuunda da açıklama yapılması uygun bulunmuştur.

Mülga 5432 sayılı Vergi Usul Kanununun 66 ncı maddesi mucibince müteşekkil takdir komisyonu üyelerinin, tüccarlar için ticaret odasınca, diğer san'at ve meslek erbabı için bunların mensup oldukları meslekî teşekküllerce seçileceği aynı kanunun 67 nci maddesinde hükme bağlanmıştır. Bu maddedeki (meslekî teşekkül) tabirinden, bu konuda beliren Danıştay içtihadı da nazara alınarak, mükellefin san'at veya meslek bakımından bağlı veya ilgili olduğu teşekkülü anlamak ve binnetice takdir komisyonlarına, mükelleflerin san'at veya meslekleri bakımından bağlı veya ilgili bulundukları teşekküller tarafından ayrı ayrı üye seçilmesi her meslek mensubuna ait matrahlar takdir olunurken, komisyona, o kimsenin bağlı veya ilgili bulunduğu teşekkül tarafından seçilmiş olan üyelerin iştirâki iktiza eder.

Bu itibarla gerek özel kanunlarına gerekse Cemiyetler Kanununa göre müesses bulunan her türlü san'at ve meslek teşekkülleri ve işçi sendikalarınca takdir komisyonuna 73 üncü maddenin hükümleri dairesinde üye seçilmesi ve komisyonun toplantısına mükellefin san'at veya meslek bakımından bağlı veya ilgili olduğu teşekkülden, bu kabil bir

